

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ
ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ
ΣΧΕΔΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΞΕ

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 5-7 Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 10180
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
Email :

ΑΠΟΦΑΣΗ

Προκήρυξη Καθεστώτος Ενισχύσεων "Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση" του Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του νόμου 4887/2022 «Αναπτυξιακός Νόμος – Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη» (Α' 16), και ιδίως τα άρθρα 29 και 30, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 71 του νόμου 4949/2022 (Α' 126), καθώς και τα άρθρα 51 – 57 αυτού.
2. Τις διατάξεις του νόμου 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», (Α' 61) και ειδικότερα το άρθρο 13, παρ.8 και παρ.15 αυτού.
3. Τις διατάξεις του νόμου 4872/2021 «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις», (Α' 247), όπως ισχύει.
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ 2021-2027

5. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (Γ.Α.Κ.)] (ΕΕ L 187), όπως ισχύει.
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 της 24ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειες, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων και ειδικότερα το άρθρο 69(6), 71 (3) και 72.
8. Την υπό στοιχεία C(2002) 25 final/06-01-2022 πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 – 31 Δεκεμβρίου 2027) – Κρατική ενίσχυση SA. 100372 (2021/N) – Ελλάδα, όπως τροποποιήθηκε με την C(2022) 5087 final/14-07-2022 πράξη της.
9. Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, CCI 2021EL16JTPR001/ 16.6.2022, για την έγκριση του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» για στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει.
10. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος : οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133), όπως ισχύει.
11. Το άρθρο 90 του Π.Δ. 63/2005 «Κώδικα για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του (Α' 98) το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 119 παρ. 22 του ν.4622/2019 (Α' 133).
12. Τις διατάξεις του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
14. Τις διατάξεις του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
15. Τις διατάξεις του π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
16. Τις διατάξεις του π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

17.Την απόφαση Υ35/22.09.2021 του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4405/23-09-2021).

18. Την απόφαση 90882/01-09-2020 του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Υ.Ο.Δ.Δ. '703/01-09-2020).

19.Την Υπουργική απόφαση 114947/29-11-22 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 6132/01.12.2022).

20. Την υπ' αριθμ. 92172/27-9-2022 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός ειδικών όρων, προϋποθέσεων, προδιαγραφών και περιορισμών για την υπαγωγή σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4887/2022, επενδυτικών σχεδίων του τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, όπως αυτός ορίζεται στο σημείο 10 του άρθρου 2 του Καν. (ΕΕ) υπ' αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής» (Β' 5053/27-09-22).

21. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 όπως αυτό κάθε φορά ισχύει.

22. Την υπ' αριθμ. 7836/27-01-2023 απόφαση (ορθή επανάληψη 3-2-2023-ΑΔΑ: ΕΚΕΒ46ΜΤΛΡ-7ΘΚ) του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ορισμός της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ-ΔΑΜ για τη διαχείριση Πράξεων κρατικών ενισχύσεων».

23. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 1

Σκοπός - Διάρκεια

1.Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.) Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης τα οποία συνοδεύουν το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027, εφεξής ΠΔΑΜ 2021 – 2027. Στόχος του ΠΔΑΜ είναι να δοθεί στις περιοχές αυτές η δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές, εργασιακές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης και η μετάβαση τους σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και μια ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
2021-2027

2. Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η .... 2023. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων ορίζεται η .... 2023, εφόσον δεν εξαντληθεί νωρίτερα ο προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος.

Άρθρο 2

Χρηματοδότηση-Κατανομή πόρων-Διαχειριστής

1. Ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης του παρόντος καθεστώτος ανέρχεται σε τριακόσια ογδόντα εκατομμύρια (380.000.000) ευρώ, εκ των οποίων διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) ευρώ αφορούν στον κωδικό 022 και εκατόν τριάντα εκατομμύρια (130.000.000) ευρώ στον κωδικό 021 και προέρχονται στο σύνολό τους από το ΠΔΑΜ 2021 – 2027 το οποίο συγχρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.
2. Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος κατανέμεται γεωγραφικά, μεταξύ των περιοχών Ε.Σ.ΔΙ.Μ. Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης, ως εξής:
  - α. Ε.Σ.ΔΙ.Μ. Δυτικής Μακεδονίας: το 70% του συνολικού προϋπολογισμού (266.000.000€) εκ των οποίων 30% (79.800.000€) σε κάθε μία από τις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας και 20% (53.200.000€) σε κάθε μία από τις Περιφερειακές Ενότητες Γρεβενών και Καστοριάς,
  - β. Ε.Σ.ΔΙ.Μ. Μεγαλόπολης: 30% (114.000.000€) του συνολικού προϋπολογισμού εκ των οποίων 50% (57.000.000€) στην περιοχή του Δήμου Μεγαλόπολης και 50% (57.000.000€) που ισοκατανέμονται στις περιοχές των όμορων Δήμων Τρίπολης, Γορτυνίας και Οιχαλίας.
3. Οι αναφερόμενες κατανομές της παραγρ. ii δύναται να αναπροσαρμόζονται κατά τη διάρκεια εφαρμογής του παρόντος καθεστώτος, με κριτήριο την πορεία κατανομής των εντάξεων επενδυτικών σχεδίων σε αυτό και τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο ΠΔΑΜ 2021 – 2027, μετά από έκδοση σχετικής τροποποίηση της Προκήρυξης.
4. Ενδιάμεσος Φορέας με ανάθεση καθηκόντων Διαχειριστικής Αρχής Πράξεων κρατικών ενισχύσεων του ΠΔΑΜ 2021 – 2027 έχει οριστεί η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Απόφαση αρ. πρωτ. 7836 / 27-01-2023 του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με την ορθή επανάληψη της 03-02-2023).

5. Η υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος, στην ηλεκτρονική διεύθυνση (<https://...>).
6. Το σημείο ενημέρωσης και επικοινωνίας των ενδιαφερομένων (helpdesk) από όπου θα παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την προκήρυξη είναι ο ιστότοπος <https://ehd.ependyseis.gr/>
7. Μετά την έκδοση τους, η προκήρυξη δημοσιοποιείται και αναρτάται στο δικτυακό τόπο του Προγράμματος, το www.espa.gr και το πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και ακολουθούνται όσα προβλέπονται στο αρ. 127 του Ν. 4887/2022 (ΦΕΚ 16/Α/4.2.2022) «Όροι Δημοσιότητας».

Άρθρο 3

Γενικές αρχές για τις κρατικές ενισχύσεις - Ενωσιακό δίκαιο

- a. Η υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων διέπεται από το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και ιδίως από:
  - i. τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης,
  - ii. τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειες, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων και ειδικότερα το άρθρο 69(6), 71 (3) και 72,
  - iii. την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, CCI 2021EL16JTPR001/ 16.6.2022, για την έγκριση του ΠΔΑΜ 2021 – 2027 για στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει,
  - iv. τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (Γ.Α.Κ.)] (L 187),

- v.την υπ' αριθμ. C(2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027»,
- vi.την υπό στοιχεία C(2022) 25 final/6.1.2022 πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 – 31 Δεκεμβρίου 2027)-κρατική ενίσχυση SA.100372(2021/N)-Ελλάδα, όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία C(2022) 5087 final/14.7.2022 πράξη της,
- vii.το Νόμο 4887/2022 «Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη»,
- viii.το Νόμο 4872/2021 «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις»,
- ix.το Νόμο 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», (Α' 61),
- x.το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027
- xi. την Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 114947/29-11-2022 για τους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών του ΕΣΠΑ 2021-2027,
- xii.το Νόμο 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α' 137),
- xiii.τα υπόλοιπα αναφερόμενα θεσμικά κείμενα και κανόνες στο άρθρο 3 του Νόμου 4887/2022.

β. Για το παρόν καθεστώς, έχουν εφαρμογή οι πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν τις ενισχύσεις αυτές.

γ. Τα υπαγόμενα στο παρόν επενδυτικά σχέδια διέπονται από τους εξής κανόνες:

γ1. Κανόνας σώρευσης:

- i. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει του παρόντος καθεστώτος επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων ή καθεστώς ενισχύσεων «ήσσονος σημασίας» (de minimis), ή να δανειοδοτηθούν με δάνεια που ενέχουν στοιχεία κρατικής στήριξης, με την προϋπόθεση ότι οι ενισχύσεις του παρόντος και οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει άλλων καθεστώτων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν σωρευθούν, δεν οδηγούν σε υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 9 του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ. ή των ποσών ενίσχυσης

που ορίζονται στον Γ.Α.Κ., στους Κανονισμούς «ήσσονος σημασίας» (de minimis) ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ii. Για να εξακριβωθεί, στο πλαίσιο του παρόντος καθεστώτος, η τήρηση των ορίων, των μέγιστων εντάσεων ενίσχυσης και των μέγιστων ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον Γ.Α.Κ., λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται τόσο στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο όσο και στην επιχείρηση, εφόσον αυτή υλοποιεί περισσότερα του ενός επενδυτικά σχέδια, ενώ ελέγχεται η περίπτωση τεχνητής κατάτμησής του.

iii. Αν ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, κοινές επιχειρήσεις ή τους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους, συνδυάζεται με ενίσχυση του παρόντος, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Γ.Α.Κ. και οι μέγιστες εντάσεις ή ποσά ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη μόνο η κρατική ενίσχυση, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης, όπως καθορίζεται από τους κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.

γ2. Χαρακτήρας κινήτρου: Οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται μέσω του παρόντος καθεστώτος λειτουργούν ως κίνητρο για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής στο καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης επιφέρει την απόρριψη της ή και την ανάκληση της εγκριτικής απόφασης, ανεξαρτήτως σταδίου υλοποίησης της επένδυσης και εντός του προβλεπόμενου χρονικού ορίου ελέγχου, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα. Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ, είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 Γ.Α.Κ.).

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ 2021-2027

γ3. Ενιαίο Επενδυτικό Σχέδιο (εδάφιο πρώτο της παρ. 13 του άρθρου 14 Γ.Α.Κ.): Για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων, ως ενιαίο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται κάθε πρόσθετη αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια Περιφέρεια (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003 για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (L 154).

γ4. Αρχή «Deggendorf»: Στα καθεστάτα ενισχύσεων του παρόντος δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δυνάμει της οποίας οι προγενεστέρως χορηγηθείσες ενισχύσεις έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

γ5. Κανόνας μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία: Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας / προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

Άρθρο 4

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας προκήρυξης, εκτός από τους ορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτήν, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 4 του ν. 4887/2022 και του άρθρου 2 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, όπως ισχύει.

Άρθρο 5

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

ι. Στο παρόν καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων υπάγονται ολοκληρωμένα επενδυτικά σχέδια σύμφωνα με τα οριζόμενα στον αναπτυξιακό Νόμο 4887/2022, άρθρο

52 τα οποία υλοποιούνται στις περιοχές των Ε.Σ.ΔΙ.Μ. Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης και εντάσσονται στις ακόλουθες δραστηριότητες του άρθρου 8 του Κανονισμού 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης:

- (α) παραγωγικές επενδύσεις σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων που οδηγούν σε οικονομική διαφοροποίηση, εκσυγχρονισμό και μετατροπή
  - (β) επενδύσεις στην ίδρυση νέων μονάδων που οδηγούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας
  - (γ) επενδύσεις σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας και επενδύσεις προώθησης της μεταφοράς προηγμένων τεχνολογιών
  - (δ) επενδύσεις στην ανάπτυξη τεχνολογίας
  - (στ) επενδύσεις στην ψηφιακή καινοτομία και την ψηφιακή συνδεσιμότητα
  - (ζ) επενδύσεις στην ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, μεταξύ άλλων μέσω της πρόληψης και της μείωσης αποβλήτων, μέσω της αποδοτικής χρήσης των πόρων, της επαναχρησιμοποίησης, της επισκευής και της ανακύκλωσης.
- ii. Αναλυτικά, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια, περιλαμβάνονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας της Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων, όπως θα αποτυπωθούν, στη βάση διοικητικού εγγράφου, σε πίνακα που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>
- iii. Στα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια παρέχεται και η δυνατότητα ενίσχυσης για τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών (άρθρο 7) εκτός περιφερειακών ενισχύσεων της παρ. 2 του άρθρου 53, σύμφωνα με το Παράρτημα Β του Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022.
- iv. Προϋπόθεση για την ένταξη ενός επενδυτικού σχεδίου στο παρόν καθεστώς είναι να έχει χαρακτηριστεί ως Έργο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης σύμφωνα με την παραγρ. 2 του Άρθρου 14 και την παραγρ. 8 του Άρθρου 16 του Νόμου 4872/2021 «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις».
- Η διαδικασία αίτησης και απόκτησης του χαρακτηρισμού του επενδυτικού σχεδίου ως Έργο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>

Άρθρο 6**Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων**

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για τις οποίες χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις στο πλαίσιο του παρόντος καθεστώτος είναι:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα. Ο συντελεστής αυτός διαμορφώνεται στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερ. βγ' της περ. β' της παρ. 4 του Παραρτήματος Α' του ν. 4887/22. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης έχουν υπαχθεί στο ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στο ν. 3843/2010 (Α' 62) ή στο ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους ή διατήρησης χρήσης ή ρύθμισής τους.

αβ. την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη/ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο/μετοχές

του εταιρικού/μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών.

iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους.

αγ. την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων, που δεν αφορούν σε κτίρια και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υποπερ. βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της παρ. β του άρθρου 25 της παρούσας προκήρυξης.

ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,

iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

βγ. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜμΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

γ. Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και εφόσον υλοποιείται αρχική επένδυση.

2. Όταν οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α. Το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένη σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις Ε.Μ.Ε. του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
  - β. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, και
  - γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης διατηρείται στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη εγκατάσταση για περίοδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών για μεγάλες, τεσσάρων (4) τουλάχιστον ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) τουλάχιστον ετών για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της.
3. Οι επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων, η ενδεικτική περιγραφή εργασιών ανά κατηγορία δαπάνης καθώς και τα στοιχεία κόστους των επενδυτικών δαπανών θα αποτυπωθούν, στη βάση διοικητικού εγγράφου, σε πίνακα που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>
4. Η επιλεξιμότητα των δαπανών, περιλαμβανομένων και των σχετικών χρονικών περιορισμών, διέπεται από τους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών του ΕΣΠΑ 2021-2027 (Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 114947/29-11-2022).

Άρθρο 7

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

1. Στα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων επιχειρηματικών σχεδίων παρέχεται η δυνατότητα πρόσθετης ενίσχυσης, σύμφωνα με τα Άρθρα 7 και 53 παρ. 2 του Νόμου 4887/22 και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων όπως αναλυτικά περιγράφονται στο Παράρτημα Β' του νόμου αυτού:
  - α. δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ της παρ. 1,
  - β. δαπάνες για καινοτομία στις ΜμΕ της παρ. 4,

- γ. δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις της παρ. 5,
  - δ. δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12,
  - ε. δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων της παρ. 11 και
  - στ. Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13.
2. Οι επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων, η ενδεικτική περιγραφή εργασιών ανά κατηγορία δαπάνης καθώς και τα στοιχεία κόστους των επενδυτικών δαπανών θα αποτυπωθούν, στη βάση διοικητικού εγγράφου, σε πίνακα που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>
3. Η επιλεξιμότητα των δαπανών, περιλαμβανομένων και των σχετικών χρονικών περιορισμών, διέπεται από τους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών του ΕΣΠΑ 2021-2027 (Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 114947/2022 ΦΕΚ 6132/Β/1-12-2022).

Άρθρο 8

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Οι κατωτέρω δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες και εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων:

- α. Τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης, εκτός όσων εντάσσονται στις περιπτώσεις των παρ. 3, 5 και 13 του Παραρτήματος Β' του Ν.4887/22 ή προβλέπονται στα άρθρα 25, 29 και 31 του Γ.Α.Κ.
- β. Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός εάν αποτελούν βασικό τμήμα του παραγωγικού εξοπλισμού της επένδυσης.
- γ. Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων.
- δ. Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων, δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.
- ε. Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.
- στ. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός αν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4170/2014 (Α' 143), ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχει αποκτηθεί επ' αυτού δικαίωμα επιφανείας για τον σκοπό αυτόν για τόσα έτη όσα ορίζονται στη περ. β'

του άρθρου 25 περί τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης. Οι μισθώσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, δύνανται να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, ή καταχωρίζεται στο Κτηματολόγιο αρμοδίως. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στο οικείο κτηματολογικό φύλλο, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 9

Είδη ενισχύσεων

α. Στα επενδυτικά σχέδια τα οποία υπάγονται στο παρόν καθεστώς παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- i. επιχορήγηση, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού, για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών,
- ii. επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με επενδυτικό σχέδιο και για τις οποίες δεν λαμβάνεται καμία άλλη κρατική ενίσχυση.

β. Τα είδη ενισχύσεων παρέχονται αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό. Το είδος ενίσχυσης της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης παρέχεται μόνο για τις δαπάνες του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης επενδυτικού σχεδίου και υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης.

Άρθρο 10

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
2021-2027

1. Οι εντάσεις και τα ανώτατα ύψη ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του παρόντος καθεστώτος υπολογίζονται πάντα επί του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

2. Εντάσεις και ύψη περιφερειακών ενισχύσεων:
  - α. Στις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων χορηγούνται: i. στις Περιφερειακές Ενότητες Φλώρινας και Κοζάνης και στο Δήμο Μεγαλόπολης οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων (εγκεκριμένα ανώτατα όρια περιφερειακών ενισχύσεων) και ii. στις Περιφερειακές Ενότητες Καστοριάς και Γρεβενών και στους Δήμους Τρίπολης, Οιχαλίας και Γορτυνίας, η ένταση ορίζεται στο 90%, όπως καθορίζονται στον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.) 2022-2027, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο οποίος έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>.
  - β. Οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων που αποτυπώνονται στον Χ.Π.Ε. αναφέρονται σε μεγάλες επιχειρήσεις και προσαυξάνονται κατά 10 (δέκα) ποσοστιαίες μονάδες για μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 (είκοσι) ποσοστιαίες μονάδες για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.
  - γ. Οι αναφερόμενες στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αυξημένες εντάσεις ενισχύσεων του Χ.Π.Ε. δεν ισχύουν για επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ.
  - δ. Οι ενισχυόμενες περιοχές πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.), όπως αυτές προσδιορίζονται στον Χ.Π.Ε., οπότε οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου.

3. Για τα επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ (μεγάλα επενδυτικά σχέδια) το ανώτατο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:
  - α. Για το τμήμα της δαπάνης μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το εκατό τοις εκατό (100%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης στην οικεία περιοχή
  - β. Για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και μέχρι εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του ανώτατου περιφερειακού ορίου,
  - γ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ δεν παρέχεται κανένα ποσοστό ενίσχυσης.
  - δ. Για τον υπολογισμό του κόστους των επιλέξιμων δαπανών έχει εφαρμογή ο ορισμός του ενιαίου επενδυτικού σχεδίου της παρ. γ3 του άρθρου 3.

Άρθρο 11**Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων εκτός περιφερειακών ενισχύσεων**

Οι εντάσεις των ενισχύσεων και το ύψος των ενισχυόμενων δαπανών των επενδυτικών σχεδίων για τα οποία παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας προκήρυξης ορίζονται στο Παράρτημα Β του Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022 σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. ii της παρούσας προκήρυξης. Συγκεκριμένα, οι ενισχύσεις αυτές παρέχονται με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

α. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜμΕ (παρ. 1 του Παραρτήματος)

Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών αυτών ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

β. Δαπάνες καινοτομίας για ΜμΕ (παρ. 4 του Παραρτήματος)

Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών αυτών ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

γ. Δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις (παρ. 5 του Παραρτήματος.)

Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών αυτών για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις ορίζεται για τις μεγάλες επιχειρήσεις σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και για τις ΜμΕ σε πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

δ. Δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων (παρ. 11 του Παραρτήματος)

Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών αυτών ορίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και οι δαπάνες ενισχύονται μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

ε. δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων (παρ. 12 του Παραρτήματος)

Για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών ορίζεται σε ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) αυτών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά είκοσι (20) ποσοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις και κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης για τη μονάδα παραγωγής αυξάνεται κατά δεκαπέντε (15) ποσοστιαίες μονάδες ως επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου α' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε. Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν στην ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων του ίδιου του δικαιούχου δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

στ. δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση (παρ. 13 του Παραρτήματος)

Για επαγγελματική κατάρτιση η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί, μέχρι το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των επιλέξιμων δαπανών, ως εξής: α) Κατά δέκα (10) εκατοστιαίες μονάδες, εάν η επαγγελματική κατάρτιση απευθύνεται σε εργαζομένους που είναι άτομα με αναπηρία ή σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση, β) κατά δέκα (10) εκατοστιαίες μονάδες, εάν η ενίσχυση χορηγείται σε μεσαίες επιχειρήσεις και κατά είκοσι (20) εκατοστιαίες μονάδες, εάν χορηγείται σε μικρές επιχειρήσεις. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 12

Ανώτατα ποσά χορηγούμενων ενισχύσεων

1. Το συνολικό ποσό ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των τριάντα επτά εκατομμυρίων (37.500.000) ευρώ. Το ίδιο ανώτατο όριο δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά οι παρεχόμενες σε ένα φορέα ενισχύσεις συμπεριλαμβανομένων και των ενισχύσεων σε συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις. Ο περιορισμός αυτός ισχύει για τα επενδυτικά σχέδια τα οποία υπάγονται στο παρόν και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την υποβολή της αίτησης του φορέα για υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου του. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό

σχέδιο, λαμβάνεται υπόψη το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.

2. Το συνολικό ύψος ενισχύσεων εκτός περιφερειακών ενισχύσεων δεν μπορεί να υπερβεί σε ποσοστό, το (δέκα) 10% των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα.

Άρθρο 13

Δικαιούχοι και εξαιρούμενοι ενισχύσεων του καθεστώτος ΔΑΜ

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων του καθεστώτος ΔΑΜ είναι οι φορείς επενδύσεων, που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν υποκατάστημα στην Ελληνική Επικράτεια, και έχουν τη μορφή εμπορικής εταιρείας. Από πλευράς μεγέθους δικαιούχοι είναι:

α. Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (σύμφωνα με τον ορισμό της Ε.Ε. για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις)

β. Μεγάλες Επιχειρήσεις για παραγωγικές επενδύσεις, μόνο εφόσον οι επενδύσεις αυτές είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των Ε.Σ.Δ.Ι.Μ., υπό τον όρο, ότι συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το έτος 2050 και στην επίτευξη συναφών περιβαλλοντικών στόχων, αλλά και για τη δημιουργία θέσεων εργασίας στο προσδιορισθέν έδαφος.

2. Από τις ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος εξαιρούνται Συνεταιρισμοί, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ομ. Π.) Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.), Κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα, Δημόσιες και Δημοτικές Επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, Ατομικές Επιχειρήσεις.

3. Από τις ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος εξαιρούνται επίσης:

α. επιχειρήσεις, σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων (αρχή Deggendorf),

β. οι προβληματικές επιχειρήσεις

γ. επιχειρήσεις οι οποίες, κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης:

γα. έχουν μετεγκαταστήσει την επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή

- γβ. αρνούνται να δεσμευθούν ότι δεν θα μετεγκαταστήσουν την ως άνω επιχειρηματική εγκατάσταση, για περίοδο δύο (2) ετών, μετά από την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης,
- δ. επιχειρήσεις, οι οποίες υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 14

Χρηματοδοτικό σχήμα επενδυτικών σχεδίων

1. Κάθε φορέας συμμετέχει στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου είτε με ίδια κεφάλαια, είτε με εξωτερική χρηματοδότηση (είτε με συνδυασμό αυτών).
2. Στο είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου δεν πρέπει να περιλαμβάνεται κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.
3. Η συμμετοχή του φορέα στο ενισχυόμενο κόστος συμβατικής επένδυσης υπολογίζεται στο σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης, εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα, και μπορεί να καλύπτεται με στους ακόλουθους τρόπους:
  - A. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με ίδια κεφάλαια:
    - α. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων. Η αύξηση του κεφαλαίου υφιστάμενων επιχειρήσεων μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες ή στους είκοσι τέσσερις μήνες προκειμένου για εταιρείες που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση έχει ως αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση, βάσει της σχετικής απόφασης των εταίρων ή της Γενικής Συνέλευσής τους κατά περίπτωση, και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων και δεν έχει αναλωθεί.
    - β. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και

κερδών εις νέον. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις:

i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς, γ. με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση έξι ετών, ανεξαρτήτως μεγέθους επιχείρησης, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

B. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με εξωτερική χρηματοδότηση:

α. Με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή, τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

β. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

Στο Παράρτημα Ι ορίζονται τα αποδεκτά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

4. Για την περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο παρέχεται επιδότηση μισθολογικού κόστους επί των δαπανών της δημιουργούμενης απασχόλησης, η κάλυψη του μη ενισχυόμενου τμήματος αυτών μπορεί να γίνεται με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση που δεν περιορίζονται στους ανωτέρω περιγραφόμενους τρόπους των περιπτώσεων Α και Β.

Άρθρο 15

Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

Για την υπαγωγή στο καθεστώς ΔΑΜ απαιτείται η ύπαρξη ελάχιστου ύψους του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο προσδιορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, και συγκεκριμένα ανέρχεται στο:

- α. ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ για μεγάλες επιχειρήσεις,
- β. ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για μεσαίες επιχειρήσεις,
- γ. ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ για μικρές επιχειρήσεις,
- δ. ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ για πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Άρθρο 16

Προϋποθέσεις για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα

1. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και ειδικότερα να πληρούν μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. Δημιουργία νέας μονάδας.
- β. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.
- γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν με τον όρο, για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος, που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.
- δ. Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας. Επί μεγάλων επιχειρήσεων, απαιτείται επίσης, οι ενισχυόμενες

επενδυτικές δαπάνες να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των τριών (3) τελευταίων φορολογικών ετών των στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεδεμένες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού, θεωρείται ότι δεν πληρούται η ως άνω προϋπόθεση.

2. Κατά την εξέταση των ανωτέρω προϋποθέσεων εφαρμόζεται η έννοια του ενιαίου επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 3.

Άρθρο 17

Υποβολή αίτησης

1. Η αίτηση για τη χορήγηση ενίσχυσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. Επωνυμία και μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή, πολύ μικρή).
- β. Περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων ημερομηνιών έναρξης και λήξης της υλοποίησης του.
- γ. Τόπο εκτέλεσης του έργου.
- δ. Κατάλογο των δαπανών του έργου.
- ε. Είδος και ποσό αιτούμενης ενίσχυσης.
- στ. Χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου.
- ζ. Αποδεικτικό καταβολής παραβόλου το οποίο ορίζεται στο ένα τοις χιλίοις του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 27 της παρούσας προκήρυξης.
- η. Απόφαση χαρακτηρισμού του επενδυτικού σχεδίου ως Έργο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης σύμφωνα με την παραγρ. 2 του Άρθρου 14 και την παραγρ. 8 του Άρθρου 16 του Νόμου 4872/2021 «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις».

Το αναλυτικό περιεχόμενο της αίτησης υπαγωγής και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθορίζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας Προκήρυξης.

2. Η αίτηση υπαγωγής και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται στον Ενδιάμεσο Φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 2 της παρούσας προκήρυξης, υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 126 του ν. 4887/2022 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 82 του ν. 4914/2022. Ο επενδυτικός

φορέας ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή και καταχώρισή τους. Όλα τα ανωτέρω τηρούνται ηλεκτρονικά στην αρμόδια υπηρεσία παραλαβής.

3. Με την υποβολή της αίτησης πραγματοποιείται ο έλεγχος της πληρότητας της αίτησης και των συνημμένων δικαιολογητικών, με βάση τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Προκήρυξης.

4. Οι αιτήσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων ύψους άνω των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ συνοδεύονται υποχρεωτικά από έκθεση πιστοποίησης, το πρότυπο της οποίας αποτελεί το Παράρτημα V της παρούσας προκήρυξης. Η έκθεση πιστοποίησης υπογράφεται από μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, εγγεγραμμένο στο Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 117 του ν. 4887/2022, με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στις διατάξεις που αφορούν στην άσκηση ιδιωτικού έργου. Το πρόσωπο που υπογράφει την έκθεση πιστοποίησης δεν συμμετέχει υπό οιαδήποτε ιδιότητα στην Επιτροπή Αξιολόγησης του άρθρου 118 του ν. 4887/2022.

5. Σε όσες περιπτώσεις ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου πρόκειται να λάβει δάνειο από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την υλοποίηση του επενδυτικού του σχεδίου, στην αίτηση υπαγωγής θα συμπληρώνει σχετικά στην Υπεύθυνη Δήλωση του υποδείγματος Δ του Παραρτήματος 12, αναγράφοντας το αιτούμενο ποσό. Η εγκριτική πράξη του δανείου (προέγκριση) θα πρέπει να υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος, από κοινού με την αίτηση και τα λοιπά δικαιολογητικά του Παραρτήματος Α. Το ενδεικτικό πρότυπο της προέγκρισης αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>

6. Δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης υπαγωγής:

- α. σε περισσότερα του ενός καθεστώτα ενισχύσεων από τον ίδιο φορέα, για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, ή
- β. για επενδυτικό σχέδιο το οποίο, είτε στο σύνολό του είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης.

Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε παράβολο του άρθρου 27 καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου.

Οι περ. α και β δεν εφαρμόζονται για το καθεστώς ενισχύσεων «ήσσονος σημασίας» (de minimis) και τη δανειοδότηση με δάνεια που ενέχουν στοιχεία κρατικής στήριξης, όπως του Ταμείου Ανάκαμψης, της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας κλπ, υπό την προϋπόθεση της πλήρωσης των προϋποθέσεων των παρ. γ1 και γ2 του άρθρου 3.

Άρθρο 18

Περιεχόμενο αξιολόγησης

Για την υπαγωγή στο παρόν καθεστώς προηγείται ο Έλεγχος Πληρότητας σύμφωνα με την παρ. 3 του Άρθρου 17. Ακολουθεί η διενέργεια της αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων, η οποία περιλαμβάνει έλεγχο νομιμότητας, τεκμηρίωσης, αξιολόγηση εύλογου κόστους και έλεγχο δεικτών βαθμολογίας:

- α. Ο έλεγχος νομιμότητας, για κάθε επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει με ποινή αποκλεισμού τα εξής:
  - αα. πλήρη συμμόρφωση της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τις διατάξεις του ν. 4887/2022 και τους όρους της παρούσας προκήρυξης,
  - αβ. τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, με την προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών, ιδίως φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και κάθε άλλου εγγράφου που ορίζεται στην παρούσα προκήρυξη,
  - αγ. τεκμηρίωση της ωριμότητας και της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου μέσω ιδίων κεφαλαίων ή με εξωτερική χρηματοδότηση, σύμφωνα με τους τρόπους που ορίζονται στην παρούσα προκήρυξη.
- β. Η αξιολόγηση του εύλογου κόστους πραγματοποιείται επί τη βάση:
  - βα. εκτίμησης του εύλογου κόστους των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου,
  - ββ. εκτίμησης της υποβληθείσας ανάλυσης βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου.
- γ. Ο έλεγχος δεικτών βαθμολογίας πραγματοποιείται επί τη βάση κριτηρίων που εξειδικεύονται με τη χρήση συγκεκριμένων δεικτών οι οποίοι βαθμολογούνται με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου ή του επενδυτικού φορέα. Ως νεοσύστατος επενδυτικός φορέας νοείται αυτός, ο οποίος δεν έχει μια κλεισμένη διαχειριστική χρήση κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Οι τιμές των δεικτών, με τη μορφή που αποτυπώνονται στις σχετικές κλίμακες βαθμολογίας, καθώς και η αποδιδόμενη βαθμολογία, υπολογίζονται με στρογγυλοποίηση σε δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Τα κριτήρια, οι βαθμολογίες και η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε επενδυτικό σχέδιο σε κάθε κατηγορία κριτηρίων αποτυπώνονται στο Παράρτημα VI και διακρίνονται σε πέντε (5) Ομάδες Κριτηρίων:

- i. Ομάδα Κριτηρίων Ωριμότητας επενδυτικού σχεδίου με εύρος βαθμολογίας 0 έως 10
  - ii. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης του χρηματοδοτικού σχήματος με εύρος βαθμολογίας 0 έως 15
  - iii. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με εύρος βαθμολογίας 0 έως 20
  - iv. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης του επενδυτικού σχεδίου με εύρος βαθμολογίας 0 έως 20.
  - v. Ομάδα Κριτηρίων για νέες θέσεις εργασίας με εύρος βαθμολογίας 0 έως 35.
- Ελάχιστη συνολική απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε επενδυτικό σχέδιο ορίζεται στους 75 βαθμούς.

Άρθρο 19

Όργανα και διαδικασία αξιολόγησης

1. Το όργανο αξιολόγησης συγκροτείται με βάση το άρθρο 118 του ν. 4887/2022.
2. Εάν απαιτούνται διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του φακέλου, για την υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή δικαιολογητικών που δεν υποβλήθηκαν, εφόσον συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την έκδοσή τους κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, τάσσεται προθεσμία έως τριών (3) εργάσιμων ημερών στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να τις παράσχει ή να τα υποβάλει. Η δυνατότητα αξιοποιείται άπαξ. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται στο σύνολό της.
3. Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων είναι άμεση – με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας και εκκινεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Σε περίπτωση που απαιτηθεί η υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή δικαιολογητικών που δεν υποβλήθηκαν σύμφωνα με την παρ. 2, παύει η ισχύς της αρχής της χρονικής προτεραιότητας που δόθηκε με την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και επανεργοποιείται λαμβάνοντας ως ημερομηνία εκκίνησης για τον υπολογισμό της προθεσμίας την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών δικαιολογητικών.
4. Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων εκκινεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και ολοκληρώνεται με το αποτέλεσμα του ελέγχου αξιολόγησης και την υποβολή της έκθεσης αξιολόγησης από την Επιτροπή Αξιολόγησης στο

Πληροφοριακό Σύστημα εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

Οι ως άνω προθεσμίες αναστέλλονται κατά τον μήνα Αύγουστο.

5. Στις περιπτώσεις υπέρβασης των ως άνω ορίων, ο έλεγχος αξιολόγησης ανατίθεται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή από το Μητρώο Ορκωτών - Λογιστών της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 117 του ν. 4887/2022. Ο ορκωτός ελεγκτής οφείλει, το αργότερο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ανάθεση, να ολοκληρώσει την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων.
6. Τα επενδυτικά σχέδια, που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της παρούσας απόφασης προκήρυξης με ατομικές αποφάσεις υπαγωγής οι οποίες υποβάλλονται στο Πληροφοριακό Σύστημα.
7. Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δύναται να υποβάλει ένσταση εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης που εκδίδεται εφόσον η αίτησή του απορρίφθηκε είτε κατά τον έλεγχο νομιμότητας, είτε κατά της βαθμολογίας του επενδυτικού του σχεδίου.
8. Οι ενστάσεις αυτές υποβάλλονται ενώπιον της Επιτροπής Ενστάσεων του άρθρου 119 του ν. 4887/2022 και αποτελούν ενδικοφανείς προσφυγές. Στην Επιτροπή δύναται να ορίζονται και αναπληρωματικά μέλη. Για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του έργου της Επιτροπής, αυτή μπορεί να ορίζει ειδικούς εισηγητές, οι οποίοι δεν είναι μέλη της. Η Επιτροπή αποφαινεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ένστασης.
  - α. Τα μέλη της Επιτροπής ή οι ειδικοί εισηγητές οφείλουν να ενημερώνουν εγκαίρως την αρμόδια υπηρεσία αν συντρέχει στο πρόσωπο τους κώλυμα στην περίπτωση που έχουν ήδη εξετάσει το επενδυτικό σχέδιο που αφορά η ένσταση ή στην περίπτωση που στο μετοχικό /εταιρικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση του επενδυτικού φορέα συμμετέχει σύζυγος ή συγγενείς τους μέχρι β' βαθμού. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης από τον επενδυτικό φορέα και την παραλαβή της από την Επιτροπή, ορίζεται από τον Πρόεδρο της μέλος της Επιτροπής αρμόδιο να συντάξει πλήρη και αιτιολογημένη εισήγηση επί της ένστασης. Το αρμόδιο για την εισήγηση μέλος της Επιτροπής αποκτά πρόσβαση μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος στο ηλεκτρονικό περιβάλλον εξέτασης ενστάσεων του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου, στο σύνολο των στοιχείων της αίτησης υπαγωγής, στα τυχόν διευκρινιστικά στοιχεία που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά από τον φορέα και στις αξιολογήσεις που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά στην Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων. Οι εισηγητές θα

πρέπει να εξετάζουν τα στοιχεία των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν τα κριτήρια επί των οποίων υποβάλλεται η εκάστοτε ένσταση και να διατυπώνουν στα σχετικά πεδία του Πληροφοριακού Συστήματος την κρίση τους και την τεκμηρίωση αυτής.

- β. Η ένσταση εξετάζεται με βάση τα στοιχεία που είχε υποβάλει ο φορέας στο αίτημα υπαγωγής, τα οποία δεν μπορούν να διαφοροποιηθούν. Τυχόν διευκρινιστικά στοιχεία που απαιτούνται κατά τη διαδικασία εξέτασης της ένστασης ζητούνται διά της Επιτροπής από την αρμόδια Υπηρεσία ή τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και υποβάλλονται αναλόγως μόνο με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω της σχετικής εφαρμογής του Πληροφοριακού Συστήματος. Απαγορεύεται ρητά η οποιαδήποτε άλλη επικοινωνία των μελών της Επιτροπής με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου.
- γ. Το έργο της Επιτροπής δύναται να συνδράμει Γραμματεία που ορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία και είναι αρμόδια για την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων και για κάθε γραμματειακή υποστήριξη που απαιτείται για την ομαλή λειτουργία της Επιτροπής. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνται στην αρμόδια Υπηρεσία οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα εντός ή πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, μετά από πρόσκληση των μελών της από τον Πρόεδρο τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η ημερήσια διάταξη, που εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, κοινοποιείται στα μέλη με μέριμνα της Γραμματείας, τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η αποστολή της πρόσκλησης, των εισηγήσεων και κάθε άλλης ενημέρωσης γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της. Σε περίπτωση που μέλος της Επιτροπής έχει εξαιρεθεί από την εξέταση ένστασης λόγω των προαναφερθέντων κωλυμάτων, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.
- δ. Η Επιτροπή εξετάζει την ένσταση και βάσει του πορίσματος της διαμορφώνει και υποβάλλει το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης και την παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης στο Πληροφοριακό Σύστημα. Η απόφαση της Επιτροπής επί της ένστασης κοινοποιείται στον επενδυτή μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει και την οποία ο επενδυτής οφείλει να παρακολουθεί.

Άρθρο 20

Αποφάσεις υπαγωγής

1. Τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρούσας προκήρυξης εντάσσονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων, κατόπιν έκδοσης ατομικής απόφασης υπαγωγής από το αρμόδιο όργανο της παρ. 2 του άρθρου 17, η οποία υποβάλλεται στο Πληροφοριακό Σύστημα, τηρώντας την αρχή της χρονικής προτεραιότητας και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της παρούσας απόφασης προκήρυξης.
2. Περίληψη της απόφασης υπαγωγής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».
3. Στις περιπτώσεις μη έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου εκδίδεται απορριπτική απόφαση από το αρμόδιο όργανο της παρ. 2 του άρθρου 17, η οποία κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ενδιαφερομένου. Το σχετικό παράβολο δεν επιστρέφεται.

Άρθρο 21

Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων

1. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ελέγχονται κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, κατά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, καθώς και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.
2. Ο έλεγχος μπορεί να είναι είτε διοικητικός έλεγχος (επί των εγγράφων του φακέλου) είτε επιτόπιος έλεγχος.
  - α. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται:
    - αα. από το αρμόδιο όργανο της παρ. 2 του άρθρου 17 και προς τον σκοπό αυτό δύναται να επιλέγονται μέλη και από άλλες υπηρεσίες
    - αβ. είτε από εντεταλμένο όργανο ελέγχου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 120 του ν. 4887/2022, το οποίο συγκροτείται από μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.) του άρθρου 120 του ν. 4887/2022. Για την παρακολούθηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων ο διοικητικός έλεγχος δύναται να διενεργείται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας.
  - β. Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται είτε από εντεταλμένο όργανο ελέγχου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 120 του ν. 4887/2022, το οποίο συγκροτείται από μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.) του άρθρου 120 του ν. 4887/2022, είτε επιλέγεται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου από μέλη του Δημόσιου Μητρώου του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α' 7).

3. Ο έλεγχος των επενδυτικών σχεδίων ύψους:

α. άνω του ποσού των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ, προκειμένου για την πιστοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, διενεργείται υποχρεωτικά από το όργανο ελέγχου της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 120 (ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία) και

β. κάτω του ποσού των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ, προκειμένου για την πιστοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, διενεργείται είτε από εντεταλμένο όργανο ελέγχου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 120, το οποίο συγκροτείται από μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.), είτε από το όργανο ελέγχου της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 120 (ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία).

γ. Σε περίπτωση που διενεργείται διοικητικός έλεγχος, ύστερα από αίτημα του φορέα για την πιστοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50 %) ή εξήντα πέντε τοις εκατό (65 %) του επενδυτικού σχεδίου, ο έλεγχος κατά το στάδιο ολοκλήρωσης πραγματοποιείται υποχρεωτικά από εντεταλμένο όργανο ελέγχου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 120, το οποίο συγκροτείται από μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.), για όσα επενδυτικά σχέδια δεν υπερβαίνουν τις επτακόσιες χιλιάδες (700.000) ευρώ.

4. Σκοπός του ελέγχου είναι η διαπίστωση:

- α. Της συμμόρφωσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με τις διατάξεις του ν. 4887/2022, καθώς και της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων της παρούσας προκήρυξης και της βάσει αυτών εκδιδόμενων αποφάσεων υπαγωγής και
- β. η διαπίστωση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

5. Ο έλεγχος διακρίνεται στον τακτικό έλεγχο και στον έκτακτο έλεγχο:

α. Ο τακτικός έλεγχος διενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην παρούσα απόφαση προκήρυξης, προκειμένου να πιστοποιηθεί, με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμόδιων οργάνων ότι:

αα. έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, ή εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) διαζευκτικά, κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να καταστεί δυνατή η χορήγηση παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης της

επένδυσης και να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24,

αβ. έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 23.

β. Έκτακτος έλεγχος μπορεί να διενεργείται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο με απόφαση του αρμόδιου όργανο της παρ. 2 του άρθρου 17.

6. Για την υποβολή αίτησης τακτικού ελέγχου απαιτείται:

α. Η υποβολή συνοδευτικών δικαιολογητικών σύμφωνα με την προκήρυξη, τα οποία ελέγχονται από τα όργανα ελέγχου του άρθρου 120 του ν. 4887/2022,

β. κατάθεση παραβόλου το οποίο ορίζεται στο ένα τοις χιλίους (0,001) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ. Ειδικώς κατά τον έλεγχο υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο 0,5 τοις χιλίους (0,0005) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ.

Σε περίπτωση υποβολής νέου αιτήματος ελέγχου της περ. γ' της παρ. 8 του άρθρου 21, απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το ύψος του οποίου ορίζεται στο διπλάσιο του ως άνω προβλεπόμενου.

γ. ο έλεγχος της πληρότητας του αιτήματος ελέγχου, ο οποίος διενεργείται από τα όργανα που είναι επιφορτισμένα με αυτόν.

7. Μετά από την ολοκλήρωση του διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου συντάσσεται έκθεση, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος.

8. Η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί έλεγχο πληρότητας της έκθεσης ελέγχου και των όρων της απόφασης υπαγωγής και προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α. Αν η έκθεση ελέγχου είναι πλήρης, εισηγείται την έκδοση σχετικής απόφασης.

β. Αν διαπιστώσει ελλείψεις ή σονος σημασίας, οι οποίες αφορούν είτε στην έκθεση ελέγχου, είτε στην επένδυση, παραγγέλλει την προσκόμιση συμπληρωματικής έκθεσης ελέγχου.

γ. Αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις της έκθεσης ελέγχου, παραγγέλλει την εκ νέου διενέργεια ελέγχου από όργανο με διαφορετική σύνθεση, ή ενημερώνει τον φορέα της επένδυσης να υποβάλλει νέο αίτημα ελέγχου.

Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η καταβολή παραβόλου όπως ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο της περ. β της παρ. 6.

- δ. Αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις στην επένδυση, μπορεί να εισηγηθεί τη λήψη ενεργειών, σύμφωνα με τα άρθρα 23, 25 και 28.
9. Δαπάνες ή άλλες πράξεις, οι οποίες διενεργούνται μετά από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνυπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.
10. Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των δηλωθέντων με την αίτηση ελέγχου στοιχείων από το όργανο ελέγχου, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 28. Ο έλεγχος των δικαιολογητικών, που συνοδεύουν την αίτηση ελέγχου, πραγματοποιείται από τα όργανα ελέγχου του άρθρου 120 του ν 4887/2022.
11. Αν, στο πλαίσιο πιστοποίησης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) ή εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) τουλάχιστον, έχουν καταβληθεί και προκαταβολές έργου για το επενδυτικό σχέδιο, αναγνωρίζεται και πιστοποιείται κόστος προκαταβολών μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) ανά κατηγορία δαπανών στην ημεδαπή και μέχρι ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) για τις αντίστοιχες δαπάνες που πραγματοποιούνται για την προμήθεια μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού από την αλλοδαπή, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των ανωτέρω πιστοποιούμενων δαπανών για προκαταβολές δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.
12. Οι δαπάνες για τις προκαταβολές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα παραστατικά, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, όπως προεμβάσματα, ανοίγματα πιστώσεων ή απλές αποδείξεις ή τιμολόγια, και να συνοδεύονται από συμφωνητικό παραγγελίας, με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελθέντων ειδών και έργων.

Άρθρο 22

Τροποποιήσεις επενδυτικών σχεδίων

1. Η τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου. Μετά την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου και την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης,

είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 25.

2. Τα αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων της παρ. 1 υποβάλλονται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α. Ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή μείωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου,
- β. αλλαγή του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης,
- γ. αλλαγή του τόπου εγκατάστασης και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στο ίδιο ΕΣΔΙΜ σύμφωνα με το άρθρο 2 της παρούσας,
- δ. αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης,
- ε. παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΔΑΜ 2021 – 2027,
- στ. αλλαγή άλλων όρων της απόφασης υπαγωγής, οι οποίοι μπορεί να προσδιορίζονται ειδικότερα στην απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος,
- ζ. εκμίσθωση της ενισχυθείσας επένδυσης.

3. Τα αιτήματα της παρ. 2 υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος και γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της εγκριτικής απόφασης,
- β. εξακολουθούν να τηρούνται τα κριτήρια Χαρακτηρισμού Έργου ΔΑΜ των άρθρων 14 παρ. 2 και 16 παρ. 8 του ν. 4872/2021, να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο χαρακτήρας της,
- γ. δεν διαφοροποιούνται κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην απόφαση προκήρυξης,
- δ. δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,
- ε. πληρούνται οι ειδικοί όροι για κάθε περίπτωση τροποποίησης ή μεταβολής στοιχείων, που ορίζονται στην παρούσα προκήρυξη.

4. Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις έγκρισης αιτημάτων τροποποίησης ή μεταβολής στοιχείων.

- α) Αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποβάλλεται σε περίπτωση: (α1) προσθήκης νέας κατηγορίας ενισχυόμενης δαπάνης ή/και (α2) ουσιωδών διαφοροποιήσεων επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου του

επενδυτικού σχεδίου ή/και (α3) μείωσης της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου μεγαλύτερης του 5% της εγκεκριμένης ή/και (α4) μεταβολής των παγίων στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου σε περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περ. 1.γ. του άρθρου 16 της παρούσας). Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 3 καθώς και οι παρακάτω όροι:

i. Η μεταφορά επιλέξιμων δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών εντός της ίδιας ομάδας δαπανών είναι δυνατή υπό τις προϋποθέσεις ότι η αύξηση του επιλέξιμου κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 10% του συνόλου του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της αντίστοιχης ομάδας δαπανών και το 100% του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της κατηγορίας. Η τελευταία προϋπόθεση δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση προσθήκης νέας κατηγορίας δαπάνης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να επέρχεται αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου και ενισχυόμενου κόστους της ομάδας δαπανών. Τυχόν υπερβάλλον κόστος δεν ενισχύεται.

ii. Δεν είναι δυνατή η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών ομάδων δαπανών του Άρθρου 6 για περιφερειακές ενισχύσεις και του Άρθρου 7 για ενισχύσεις εκτός των περιφερειακών ενισχύσεων.

iii. Δεν επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις των Άρθρων 6 και 7 της παρούσας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος αφαιρείται από το ενισχυόμενο, προκειμένου να πληρούνται τα εκάστοτε όρια.

iv. Δεν επέρχεται μείωση της δυναμικότητας μεγαλύτερη του 25% της εγκεκριμένης συνολικά και ανά παραγόμενο προϊόν, εκτός περιπτώσεων που επιβάλλονται από αλλαγές του θεσμικού πλαισίου αδειοδοτήσεων για την επένδυση που επήλθαν μετά την έκδοση της προκήρυξης του καθεστώτος, οπότε η απόφαση υπαγωγής τροποποιείται ανεξαρτήτως του ποσοστού μείωσης, με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή του κόστους της επένδυσης. Σε άλλη περίπτωση, το αίτημα τροποποίησης απορρίπτεται. Για μείωση της δυναμικότητας έως ποσοστού 5% της εγκεκριμένης, δεν απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης και το επενδυτικό σχέδιο δύναται να ολοκληρώνεται με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του κόστους της επένδυσης.

v. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και τεκμηρίωση του κόστους με πρωτότυπες προσφορές προμηθευτών ή συμβάσεις ανάθεσης, προκειμένου να εξεταστεί. Επιπλέον, συνοδεύεται από αναλυτική τεχνική περιγραφή, ενημερωτικά δελτία, αρχιτεκτονικά ή άλλα σχέδια, όπου κατά περίπτωση απαιτείται. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν

έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περίπτωση αρχικής επένδυσης 1.γ. του άρθρου 16 της παρούσας), ο φορέας θα πρέπει να συνυποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι τα υφιστάμενα κατά την αίτηση υπαγωγής πάγια στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου στην επένδυση, δεν μεταβάλλονται λόγω της τροποποίησης. Σε διαφορετική περίπτωση, προκειμένου να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του σχεδίου και μετά την αιτούμενη τροποποίηση, πρέπει να υποβληθεί νέα κατάσταση των εν λόγω παγίων, συνοδευόμενη με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα Ι, απόσπασμα του Μητρώου Παγίων με την αναπόσβεστη αξία τους κατά το χρόνο της αίτησης υπαγωγής).

vi. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου εδαφίου.

vii. Σε περίπτωση που το σύνολο ή τμήμα της επένδυσης υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο, τυχόν αίτημα τροποποίησης εξετάζεται υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζει να υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο.

β) Αιτήματα αλλαγής του φορέα της επένδυσης κατά την υλοποίηση, λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο φορέα.

ii. Καθολική διαδοχή του φορέα από τον νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση διάσπασης, κατ' ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.

iii. Κατά την εξέταση του αιτήματος εξετάζονται επιπλέον, το μέγεθος του νέου φορέα και η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις, και εφόσον απαιτείται, μειώνεται το ποσοστό ή το ποσό ενίσχυσης προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.

iv. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) επιστολή του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα για την αλλαγή, β) σε περίπτωση συγχώνευσης, Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης, με την οποία δηλώνονται η πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης καθώς και τυχόν επενδυτικά σχέδια της επιχείρησης και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής που έχουν υπαχθεί στον ν. 4887/2022, γ) σύντομο εταιρικό προφίλ της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης, δ) Δήλωση Μεγέθους για τις υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου και του φορέα της επένδυσης, συνοδευόμενη με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας,

επίκαιρα κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής, ε) τυχόν λοιπά δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του σημείου iii ανωτέρω, εφόσον απαιτείται.

ν. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.

Εφόσον το αίτημα αλλαγής φορέα υποβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, γίνεται αποδεκτό υπό τον όρο συνέχισης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο αντικείμενο, καθ' όλο το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά των εδαφίων α, γ και ε της προηγούμενης παραγράφου και εκδίδεται απόφαση έγκρισης της μεταβολής.

γ) Αιτήματα αλλαγής τόπου εγκατάστασης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η επένδυση διατηρείται στην ίδια περιοχή ΕΣΔΙΜ εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και δεν επέρχεται μεταβολή του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών

ii. Το αίτημα αλλαγής τόπου εγκατάστασης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του αιτήματος, β) στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα I της παρούσας προκήρυξης, γ) δήλωση του φορέα.

iii. Αν η αλλαγή τόπου εγκατάστασης επισύρει ουσιώδεις διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου, υποβάλλεται και αίτημα τροποποίησης φυσικού αντικείμενου σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α.

δ) Αιτήματα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους παρακάτω όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

i. Η αιτούμενη αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης.

ii. Η μεταβολή στον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, δεν επιφέρει μείωση της ελάχιστης απαιτούμενης βαθμολογίας της ομάδας Β των κριτηρίων βαθμολόγησης του επενδυτικού σχεδίου, κατά το χρόνο αξιολόγησης και υπαγωγής του.

iii. Το αίτημα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης, χωρίς να επέλθει μεταβολή στη μορφή της ενίσχυσης, συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά:

- επιστολή του φορέα για την αιτούμενη τροποποίηση,
- έγγραφα / στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τον νέο τρόπο που αιτείται ο φορέας, όπως απαιτούνται για κάθε περίπτωση χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα Ι της παρούσας προκήρυξης. Τα έγγραφα και στοιχεία θα πρέπει να είναι επίκαιρα ως προς το χρόνο υποβολής του αιτήματος τροποποίησης, ιδιαίτερα κατά την περίπτωση που ο φορέας αιτείται ως νέο τρόπο χρηματοδότησης, την κεφαλαιοποίηση ή την ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών, αυτά θα πρέπει να εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης πριν από την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης, βάσει των οποίων θα πρέπει να διαπιστώνεται και η πλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 14 της παρούσας,
- επικαιροποιημένη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου με το νέο χρηματοδοτικό σχήμα (βάσει των πινάκων του υποδείγματος που είχαν υποβληθεί κατά την υπαγωγή οι οποίοι θα μεταβάλλονται μόνο ως προς τα νέα δεδομένα βάσει της αιτούμενης αλλαγής, προκειμένου να υπολογίζονται εκ νέου οι δείκτες ιδίων και διαθέσιμων κεφαλαίων και ο δείκτης ικανότητας αποπληρωμής τοκοχρεωλυσίων).

ε) Αιτήματα έγκρισης εκμίσθωσης της ενισχυθείσας επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. γστ' του άρθρου 25, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

- i. Φερεγγυότητα του μισθωτή και συνέχιση της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο.
- ii. Το αίτημα έγκρισης εκμίσθωσης συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά:
  - α) σχέδιο σύμβασης εκμίσθωσης της εγκατάστασης με αναφορά στη διάρκεια, μίσθωμα και λοιπούς όρους αυτής, β) επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του μισθωτή ως προς την πρόθεση ή και τον προγραμματισμό λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, γ) εταιρικό προφίλ και αντίγραφο τελευταίου καταστατικού του μισθωτή, δ) ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα του μισθωτή.

Εφόσον τα ως άνω αιτήματα συνοδεύονται από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς τους, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να απαντήσει μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την περιέλευση του αιτήματος σε αυτή. Αν η υπηρεσία αποδεχθεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εισηγείται σχετικά προς το όργανο που εξέδωσε την απόφαση υπαγωγής,

για την τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής ή την έκδοση απόφασης έγκρισης της μεταβολής αντίστοιχα. Στην αντίθετη περίπτωση, εκδίδει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον φορέα, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την οποία έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του στο Πληροφοριακό Σύστημα. Νέο αίτημα του ίδιου φορέα για τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής με το ίδιο περιεχόμενο δεν εξετάζεται στην ουσία του και αρχειοθετείται.

5α. Η τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής μπορεί να διενεργηθεί και αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία, εφόσον διαπιστωθεί μεταβολή των όρων της απόφασης υπαγωγής στις περιπτώσεις αλλαγής επωνυμίας ή/και νομικής μορφής του φορέα της επένδυσης, οι οποίες διαπιστώνονται κατά τη διαδικασία γνωστοποίησης μεταβολής στοιχείων του φορέα σύμφωνα με τις παρ. γη και δ του άρθρου 25 της παρούσας. Για την έκδοση τροποποιητικής απόφασης, κατά την γνωστοποίηση της μεταβολής συνυποβάλλεται υποχρεωτικά ισχύον καταστατικό της επιχείρησης και βεβαίωση της μεταβολής στο ΓΕΜΗ.

5β. Εφόσον κατά τη γνωστοποίηση μεταβολής της εταιρικής σύνθεσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. γη και δ του άρθρου 25 της παρούσας, προδήλως διαπιστώνεται ότι, λόγω αυτής ο φορέας έπαυσε να είναι πολύ μικρή ή μικρή ή μεσαία επιχείρηση, ή επίκειται έκδοση διοικητικής πράξης καταβολής ενισχύσεων, η υπηρεσία προβαίνει αυτεπάγγελτα σε ανάκληση της απόφασης υπαγωγής, εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής.

6. Τα αιτήματα τροποποίησης που υποβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα, δύναται να εξετάζονται κατά το στάδιο της ολοκλήρωσης ή της πιστοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε (65%) της επένδυσης, σε όσες περιπτώσεις, κατ' επιλογήν του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, αυτός υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, περί πλήρωσης όλων των νόμιμων προϋποθέσεων τροποποίησης της απόφασης, όπως ορίζονται στον ν. 4887/2022 και στην παρούσα προκήρυξη. Το παρόν εφαρμόζεται διαζευκτικά σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην παρ. 4.

7. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. Ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής,

β. υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Η προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής ή, ύστερα από έγκριση παράτασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. α, μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μέσα στη νέα προθεσμία.

Αιτήματα παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης για λόγους ανωτέρας βίας εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους όρους των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3. Το αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται πριν από τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης ημερομηνίας ολοκλήρωσης και για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από: α) επιστολή του φορέα στην οποία αναφέρονται αναλυτικά και με χρονική σειρά τα γεγονότα που επέβαλαν τη διακοπή ή την καθυστέρηση των εργασιών υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και συνιστούν λόγους ανωτέρας βίας, β) επίσημα έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης των ανωτέρω, γ) τεχνικό υπόμνημα για το υλοποιηθέν έργο και χρονοδιάγραμμα εργασιών για την ολοκλήρωση της επένδυσης ώστε να τεκμηριώνεται η δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου εντός της αιτούμενης προθεσμίας.

Το αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος μέσα στην αρχική ή την παραταθείσα προθεσμία ολοκλήρωσης.

8. Για την υποβολή αιτημάτων τροποποιήσεων της παρ. 2 απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο 0,7 τοις χιλίοις (0,0007) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ.

Άρθρο 23

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας

1. Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 126 του ν. 4887/2022 για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήξη της

προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2. Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλει την αίτηση του πρώτου εδαφίου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 28.

2. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης υπαγωγής και εντός της περιόδου ισχύος του ΠΔΑΜ 2021 – 2027 και μέχρι τη λήξη του. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από την αρμόδια υπηρεσία, εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την υποβολή της έκθεσης τελικού ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο χαρακτήρας της επένδυσης και τεκμηριώνεται η λειτουργία της μονάδας, ιδίως με την πώληση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών και με την έκδοση όλων των νομιμοποιητικών αδειών.

3. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης καθορίζονται ο χρόνος ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και το τελικό ποσό ενίσχυσης. Ως χρόνος ολοκλήρωσης νοείται ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και όχι ο χρόνος δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης.

4. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, ούτε του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί αρχικά στην απόφαση υπαγωγής. Σε περίπτωση όπου υφίστανται ήσσονος σημασίας διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου το επενδυτικό σχέδιο δύναται να ολοκληρωθεί υπό την προϋπόθεση ότι η αύξηση του επιλέξιμου κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 5% του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της εν λόγω κατηγορίας και εφόσον δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

5. Μετά από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 25.

Άρθρο 24**Περιεχόμενο και καταβολή ενισχύσεων**

1. Η καταβολή της ενίσχυσης στον δικαιούχο μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ, με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου, είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος και του άρθρου 23. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, γίνεται όπως αυτά έχουν οριστεί στην απόφαση υπαγωγής.

2. Επιχορήγηση
  - α. Ποσό που ανέρχεται μέχρι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο με την υλοποίηση έργου συνολικού ύψους ίσου τουλάχιστον με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κόστους της επένδυσης. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται με βεβαίωση δηλωτική πράξη περί της ορθότητάς τους από ορκωτό λογιστή. Η απόφαση της διοίκησης εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Το υπόλοιπο ποσό έως το πενήντα τοις εκατό (50%) ή το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης ή, σε περίπτωση μη εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, ποσό που ανέρχεται μέχρι το πενήντα τοις εκατό (50%) ή το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης, μπορεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ύστερα από αίτημά του και μετά από την πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο, μέσω επιτόπιου ή διοικητικού ελέγχου. Η πιστοποίηση πραγματοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από τα αρμόδια όργανα της παρ. 2 του άρθρου 17, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της έκθεσης ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων.
  - β. Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της περ. α', καταβάλλεται μετά από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.
  - γ. Τα ποσά της επιχορήγησης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών, προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.
  - δ. Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η

εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης σε τραπεζικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Στις περιπτώσεις αυτές, η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης της απαίτησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

3. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

α. Η έναρξη της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης μπορεί να πραγματοποιείται μετά από την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της δημιουργίας των συνδεόμενων με το επενδυτικό σχέδιο θέσεων εργασίας.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά από την εκάστοτε πληρωμή του μισθολογικού κόστους εκ μέρους του φορέα της επένδυσης, με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

4. Οι επιχορηγήσεις και οι επιδοτήσεις του μισθολογικού κόστους που προβλέπονται στον παρόντα καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης του ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

5. Τα ποσά της ληφθείσας επιχορήγησης και επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στην περ. β' του άρθρου 25, επιστρέφονται ή και ανακτώνται και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στον ν. 4174/2013 (Α' 170).

Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του αποθεματικού μετά από την παρέλευση του ως άνω διαστήματος, προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στο φορολογικό έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Άρθρο 25

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
2021-2027

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων

Στα ενισχυόμενα επενδυτικά σχέδια εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α. Οι φορείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στο παρόν, οφείλουν να τηρούν, από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα για επενδυτικά σχέδια των οποίων το επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

β. Το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων μετά από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του ορίζεται στα έξι (6) έτη. Σε περιπτώσεις δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, το παραπάνω διάστημα ορίζεται σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 6.

γ. Οι φορείς, μετά από την υπαγωγή τους στον παρόντα και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, οφείλουν:

γα. Να τηρούν τους όρους της απόφασης Υπαγωγής.

γβ. Να μην παύσουν τη λειτουργία της Επιχείρησης.

γγ. Να μην διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης.

γδ. Να μην μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο φορέας υπέχει υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. δ'.

γε. Να μην μεταβάλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου οργάνου, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23 και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια περιφέρεια, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση, και της μη μεταβολής του είδους και του ποσοστού αυτής.

γστ. Να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης μετά από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι τη λήξη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς προηγούμενη έγκριση της μεταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 22 και την παρ. 5 του άρθρου 23 και υπό τους όρους της φερεγγυότητας του μισθωτή και της συνέχισης της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο. Την ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής υπέχει ο εκμισθωτής. Η υποχρέωση προηγούμενης τροποποίησης ισχύει και στην περίπτωση

εκμίσθωσης της επένδυσης πριν από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά από την ολοκλήρωση της επένδυσης.

γζ. Να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρεία, ή αποσχίσουν κλάδο στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 22 και την παρ. 5 του άρθρου 23. Η έγκριση δίνεται υπό τους όρους της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, καθώς και υπό τον όρο ανάληψης από τον νέο φορέα του συνόλου των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.

γη. Να γνωστοποιούν κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής τους σύνθεσης. Εάν διαπιστωθεί, κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης, ότι, λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης, ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, επέρχεται μείωση του αντίστοιχου ποσοστού ενίσχυσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 10.

γθ. Να διατηρούν τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση υπαγωγής και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

γι. Να αναρτούν στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης πινακίδα που θα περιέχει την αναφορά της ένταξης της επένδυσης στο Ειδικό Καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου και να τηρούν τους προβλεπόμενους κανόνες πληροφόρησης και δημοσιότητας, σύμφωνα με το ΠΔΑΜ 2021-2027.

δ. Η γνωστοποίηση των μεταβολών των υποπερ. γδ και γη' της περ. γ', με τα σχετικά δικαιολογητικά, πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος εντός διμήνου από τη συντέλεσή τους.

ε. Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στο παρόν, διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση όλων των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής, ώστε να ανταποκρίνονται σε ελέγχους που διενεργούνται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ανωτέρω φάκελοι φυλάσσονται για δέκα (10) έτη μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου, ανεξάρτητα από την άρση της σχετικής υποχρέωσης που ενδεχομένως προκύπτει από την εφαρμογή φορολογικών διατάξεων.

στ. Η επιχείρηση θα αποδέχεται όλους τους προβλεπόμενους από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2021-2027 επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα παρέχει σε αυτά όλα τα δικαιολογητικά στοιχεία που ζητούνται.

ζ. Σε περίπτωση αιτημάτων τροποποίησης που υποβάλλονται μετά την έκδοση απόφασης ολοκλήρωσης, η προθεσμία εξέτασης αυτών ορίζεται σε εξήντα (60) ημέρες.

η. Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στο παρόν οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει το επενδυτικό σχέδιο εντός της περιόδου ισχύος του ΠΔΑΜ 2021 – 2027 και μέχρι τη λήξη του.

Άρθρο 26

Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1. Η παρακολούθηση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται ετησίως με την αποστολή στοιχείων από τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων, στην αρμόδια υπηρεσία, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, βάσει της ημερομηνίας ολοκλήρωσης, και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Τα στοιχεία υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος και αφορούν στα εξής:

- α) τεκμηρίωση της νόμιμης λειτουργίας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,
- β) πιστοποίηση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,
- γ) τεκμηρίωση της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης,
- δ) τεκμηρίωση των θέσεων απασχόλησης,
- ε) τεκμηρίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων,
- στ) για τα επενδυτικά σχέδια ύψους άνω του ποσού των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ, πλέον των ανωτέρω στοιχείων, υποβάλλεται έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή από το Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α' 171), στην οποία πιστοποιείται η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων και
- ζ) τεκμηρίωση της διατήρησης των προϋποθέσεων χαρακτηρισμού του έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4872/2021.

2. Ο έλεγχος των στοιχείων διενεργείται ετησίως σε τυχαίο δείγμα, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) των επενδυτικών σχεδίων που

υποβάλλουν στοιχεία, σύμφωνα με την παρ. 1, βάσει καταλόγου που καταρτίζεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος. Ο κατάλογος μπορεί να τροποποιείται, προκειμένου να συμπεριληφθούν επενδυτικά σχέδια, για τα οποία προέκυψαν ενδείξεις για μη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 21.

3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί 10 έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

Άρθρο 27

Παράβολα

1. Κατά την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο ένα τοις χιλίους (0,001) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ.

2. Κατά τον έλεγχο υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων, απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο ένα τοις χιλίους (0,001) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ.

Ειδικώς κατά τον έλεγχο υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο 0,5 τοις χιλίους (0,0005) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ. Σε περίπτωση υποβολής νέου αιτήματος ελέγχου της περ. γ' της παρ. 8 του άρθρου 21, απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το ύψος του οποίου ορίζεται στο διπλάσιο του ως άνω προβλεπόμενου.

3. Για την υποβολή αιτημάτων τροποποιήσεων της παρ. 2 του άρθρου 22 απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο 0,7 τοις χιλίους (0,0007) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ.

Άρθρο 28

Ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής – Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις παραβάσεων των υποπερ. γβ', γγ', γδ', γε', και γθ της περ. γ' του άρθρου 25, ή εν γένει παραβάσεων των όρων συμβατότητας με τον Γ.Α.Κ., ανακαλείται από το αρμόδιο όργανο της παρ. 2 του άρθρου 17 η απόφαση υπαγωγής και ανακτάται, με τη διαδικασία είσπραξης δημόσιων εσόδων, το σύνολο της ενίσχυσης, προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία.

2. Στις λοιπές περιπτώσεις του άρθρου 25 μπορεί να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να ανακτηθεί η ενίσχυση, ή να παρακρατηθεί ή ανακτηθεί μέρος αυτής, προσαυξημένη κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή.

3. Αν δεν τηρηθούν οι όροι υπαγωγής, όπως καθορίζονται στην παρούσα προκήρυξη, επιστρέφεται το πρόσθετο ποσό ενίσχυσης.

4. Αν διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στο παρόν, ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

- α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και η χορηγηθείσα ενίσχυση επιστρέφεται,
- β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

5. Οι συνέπειες των παρ. 1, 2 και 3 επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση της παράβασης γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

6. Σε περίπτωση μη υποβολής στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. δ' του άρθρου 25 επιβάλλεται στον φορέα πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%) έως τρία τοις εκατό (3%) της ενίσχυσης, που έχει εγκριθεί, για κάθε έτος μη τήρησης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων, λαμβανομένων υπόψη των ειδικότερων περιστάσεων κάθε υπόθεσης. Σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση παραβίασης της ως άνω υποχρέωσης διατάσσεται αμέσως έλεγχος σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 21 και επιβάλλονται οι αντίστοιχες κυρώσεις του παρόντος.

7. Για την επέλευση των αποτελεσμάτων των παρ. 2 και 3 εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρείας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν, καθώς και ο βαθμός αναίρεσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής. Η επιβολή μερικής επιστροφής της εγκριθείσας ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%) και τριάντα τοις εκατό (30%), βάσει των παραπάνω αναφερόμενων κριτηρίων.

8. Δεν ανακαλούνται οι αποφάσεις, ούτε επιβάλλονται κυρώσεις, όταν ο φορέας υποβάλει αίτηση τροποποίησης της απόφασης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, λόγω μεταβολών, οι οποίες οφείλονται σε έκδοση μεταγενέστερου νόμου ή απόφασης δημόσιας αρχής, και ο φορέας αναγκάστηκε να τροποποιήσει το επενδυτικό σχέδιο εξαιτίας της συμμόρφωσης με το πλαίσιο αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I : Δικαιολογητικά υποβολής της αίτησης υπαγωγής
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II : Περιεχόμενα οικονομοτεχνικής μελέτης
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III : Τυποποιημένο Σύστημα Ελέγχου Πληρότητας Αίτησης Υπαγωγής
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Έλεγχος τεκμηρίωσης, τρόπων χρηματοδότησης και ωριμότητας
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Πρότυπο Έκθεσης Πιστοποίησης της παρ. 5 του άρθρου 17 του ν.4887/2022
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: Στοιχεία αξιολόγησης, δείκτες βαθμολογίας και στάθμισης επενδυτικών σχεδίων
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII : Δικαιολογητικά αιτήματος τακτικού ελέγχου
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII : Δικαιολογητικά και Βεβαίωση ελέγχου ορθότητας που συνοδεύουν το αίτημα καταβολής 25%
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX : Δικαιολογητικά καταβολής των ενισχύσεων της επιχορήγησης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X : Ορισμός της Ε.Ε. για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: Ορισμός προβληματικής επιχείρησης
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII : Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: Βεβαίωση Ελέγχου Ορθότητας

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ 2021-2027